

Ceļojums uz citu pasauli – Maroku

Limbažnieki Aivis PUTNIŠ un Ēriks GRAUDINŠ septembrī devās uz Maroku, lai atkal meklētu piedzīvojumus, ar motocikliem braucot gan pa ceļiem, gan bezceļiem. Viņi ir sapratuši, ka tieši šī ir labākā atpūta, pēc kuras var ar jaunu enerģiju atgriezties ikdienas dzīvē. Ar katru braucienu viņu ceļošanas pieredze aizvien pieaug, un ceļotāji ar to labprāt dalās gan sociālajos, gan tradicionālajos medijos. Kādam viņi būs padomdevēji, citam dos iespēju ieraudzīt kaut ko no plašās pasaules, pat nepieceļoties no dīvāna.

Valsts izvēli ietekmēja arī praktiski apsvērumi. Pēc pērnā brauciena pa Serbiju bija nolemts nepavadīt vairākas dienas ceļā uz patieso galamērķi. Firma, ar kuru vīri runāja par motociklu nogādi tuvāk galamērķim, piedāvāja tos aizvest līdz Malagai Spānijas piekrastē. Ar prāmi šķērsojot Gibraltāra šaurumu, attālums starp Eiropu un Ziemeļāfriku ir vien daži desmiti kilometru. Vēl viena būtiska atziņa bija – lai pilnvērtīgi izbaudītu bezceļus, jābrauc ar mazākiem spēkratiem. – *Sapratām, ka ar katru gadu dodamies trakākos maršrutos*, – piebilda Ēriks.

Viņi izvēlējās vieglākus Honda CR-F300L motociklus. Iepriekšējie bija 204 kg smagi 700 cm³ klases braucamie, tagadējo masa ir 142 kg. Pēc tam, kad motocikli bija nopirkti un nogādāti Limbažos, tie tika pielāgoti ceļotāju vajadzībām. – *Ar manu svaru nebija variantu, vajadzēja stiprākus amortizatorus*, – sprieda Aivis. – *Braukšana sanāk mazliet agresīvāka*, – secināja Ēriks, pamatojot, kāpēc arī viņš izvēlējās šādu uzlabojumu. Nepieciešamo ieguldījumu sarakstā bija arī cita stūre, siltie rokturi, jaunas riepas, somas u.c. Tāpat viņiem allaž līdzī ir viss nepieciešamais nakšņošanai dabā. Limbažnieki sprieda, ka aptuveni tikpat, cik iztērēts motocikla iegādei, jāiegulda aprīkojumā.

Abi secināja, ka lietderīgāk būs maršrutu neplānot pašiem, bet iegādāties to no kāda motoceļotāja, kurš tādus veido. – *Maršruts bija labs, tomēr septembris bija mazliet par karstu*, – secināja Ēriks. Viņi izjuta arī 40 grādu karstumu ēnā un 50 saulē. Braucot tuksnesī, viņiem paveicās ar lietu, pēc kura temperatūra pazeminājās līdz 22 grādiem.

Kad abi bija nolikstā Malagā paņēmuši motociklus, viņi devās uz ostu, lai kāptu prāmī uz Tanžeru Marokā. Tajā iebraucot, bija jāiziet diezgan nopietna robežkontrole, sakārtojot visdažādākos dokumentus, kas saistās gan ar motociklu ieviešanu, gan viņu pašu iebraukšanu. – *Bija jāaizpilda anketa, viņi ļoti kontrolē, no kurienes uz kuriem ienāk braucam, kādi ir mūsu ienākumi un nodarbošanās. Marokas acīs mēs abi esam zemnieki*, – pasmēja Aivis. Nepatīkams aizkavēšanās moments gadījās, kad ceļotāji jau gatavojās piestāt krastā – izrādījās, ka salūzis prāmja nolaižamais traps. Pusstunda bija jāpavada karstumā, degvielas dvingā, mašīnām apkārt rūcot un neapmierinātajiem signalizējot. Tas radīja sasprindzumu, kura dēļ vīri pieļāva vienu taktisku kļūdu – neiegādājās vietējo apdrošināšanu turpat ostā.

– *Izbraucām ārā, vienam policistam parādījām dokumentus, tad otram, visi rādīja, kurā virzienā jābrauc, tā arī darījām*, – klāstīja Aivis. Drīz vien viņi jau bija ārpus ostas teritorijas, nepazīstamā pilsētā pusstundu pirms darba laika beigām. Nonākot vietējā satiksmē, radās sajūta, ka negadījuma iespējamība nebūt nav maza, bet tad nāksies maksāt pēc pilnas programmas. – *Bija jūtams, ka visi steidzas uz mājām. Dega sarkanā gaisma, bet cilvēki vienkārši brauca. Liekas – ja vari izbraukt, tad to drīkst*, – raksturoja Aivis. Vietējie, daudz nedomājot, šķērsoja dubultās līnijas, un nevar izslēgt, ka tavā joslā pēkšņi parādās pretimbraucējs. Tomēr apdrošināšanas jau tājums tika atrisināts un varēja doties tālāk.

Kad pieaug fizisks nogurums, prāts atpūšas

No Tanžeras līdz iecerētā maršruta sākumam bija jāmēro vēl aptuveni

Limbažnieki
Ēriks
Graudiņš
(no kreisās)
un Aivis
Putniņš
Marokā
jutās kā
nonākuši
citā pasaulē

400 km. Pirmos 100 km limbažnieki pieveica pirmās dienas vakarā. Tas gan arī bija interesants brauciens, jo Marokā saule riet neilgi pēc pulksten septiņiem vakarā, turklāt diezgan strauji, nevis kā pie mums, lēnām krēslojot. – *Beigās braucām pilnīgā tumsā, ik pa brīdim gani, govīs, braucām, nesaprotot, kur esam*, – aprakstīja puisi. Vispirms viņi apstājās nevis pie viesnīcas, bet kādas vietējās ģimenes mājās. – *Klauvējām pie durvīm, signalizējām, visi iznāca ārā halātos, bērni smējās*, – atcerējās Ēriks. Par laimi, marokāņi bija labvēlīgi noskaņoti un parādīja ceļu uz 50 m attālo viesnīcu. Tur puisi par spīti brīdinājumiem uzmanīties ar vietējo pārtiku, apēda kārtīgus pajēlas gaļas steikus un nobaudīja vietējo sieru. Viņi gan bija vakcinējušies pret vēdertīfu un citiem draudiem, rēķinoties, ka var gadīties nobraukt no tūristu iemītajām takām.

Nākamā diena sākās ar benzīna uzpildes stacijas apmeklējumu. – *Pienāk vietējie, kurš stāsta, ka arī braucot ar moci. Viņš saka – tur, kur mēs dodamies, šādā karstumā pat vietējie nebrauc. Atbildējām, ka mēs jau nav vietējie, mēs i' normāl' džeki no Latvijas, mēs laidīs*, – stāstīja Ēriks. – *Sākumā nospriedām, ka būs par vieglu, – ātri izbrauksim un ko pēc tam darīsim? Bet tās bija tikai pirmās divas stundas. Dzināmiem iekšā pilnīgā bezceļā pa klints blūkiem, kur pat ēzelītim ar kājām būtu grūti iziet*, – teica Aivis. Vienubrīd pat radās doma, ka tālāk netiks. Bija jāraušas pāri akmeņiem cilvēka galvas lielumā, plānojot, kā izbraukt katru metru, jo riepas pārsist negribējās. Toties radās sajūta, ka viņi ir nonākuši ļoti interesantā vietā. Sākumā pa galvu vēl maisījās domas par Latvijas ikdienu un pirmajās Marokas stundās piedzīvoto stresu, bet drīz jau varēja sākt baudīt tās sajūtas, pēc kurām Aivis un Ēriks bija braukuši. Kad fiziski kļūst aizvien grūtāk, prāts atpūšas.

Dienas bija 10–12 stundu garas un nogurdinošas. – *Dzīvojām pēc Latvijas laika zonas. Jau pirms sešiem cēlāmiem, gaidījām brokastis un prātojām, kad varēsim braukt*, – sacīja Aivis. Garas pusdienu pauzes neņēma, jo brauca tur, kur ir vairāk dabas, mazāk viesnīcu un kafējnīcu. – *Mums bija līdz Latvijas meža gaļas konserviņš un maizīte, kā arī ar karstu ūdeni aplejamā specializētajos tūrisma veikalos nopērkamā pārtika*, – stāstīja Aivis. To varot ieteikt – ir gan sātiņa, gan labi garšo.

Pa tuksneša smiltīm braukt ir jāmācās

Viņu prioritāte bija nonākt smilšu tuksnesī, tāpēc tajā limbažnieki uzkavējās dienu ilgāk, nekā bija sākotnēji plānojuši, arī pārnakšņojot teltī. Šis mērķis atradās maršruta pusceļā. – *Tur atļauts ar močiem braukt pa tuksnesi. Latvijā nedrīkst, piemēram, braukt pa pludmales kāpām. Un tur arī ir pavisam citādi – iebrauc un nekā cita visapkārt, izņemot kāpas, neredzi. Līdzīgas skatus varot baudīt arī citur – ap-*

kārt, akmeņi un smiltis, 100 km uz katru pusi nav nekā, pat vismazākā krūma, kur patverties no spilgtās saules. – *Braucot aizdomājies, kas būs, ja nu kaut kas notiks te, kur vietām nav pat telefona zonas un ēnas, kurā paslēpties*, – sprieda Ēriks. Ceļojuma noslēgumā viņš sasita roku, bet būtisku seku (par laimi) nebija. – *Atkārtot, ko jau esmu teicis, – kalnos piecu minūšu laikā tev neviens palīgā neatskries, būs jātiec galā pašam*, – viņš sacīja. Tas attiecas arī uz tuksnesi.

Līdz ar to rūpīgāk tika plānotas nevis degvielas, bet ūdens uzpildes pauzes. Viņi gan bija sagatavojušies izaicinājumam, nomainot degvielas tvertni no astoņiem uz 14 litriem. Ar to var pietiek visai dienai – iespējams nobraukt 400 km.

Smilšu tuksnesis ir netālu no tūristu iecienītās Merzougas. Tur ceļotāji nonāca vakarā un pēc iekārtošanās viesnīcā izlēma izmēģināt, kāda tad ir braukšana. Aivis piedzīvoja vilšanos. Tiklīdz nedaudz piebremzēja, iegrima smiltīs, paliekot uz vietas. – *Atnāca vietējie un teica, lai droši laiž spiedienu riepās vēl zemāku, – kad tās ir plakanākas, ir labāka saķere*, – stāstīja Aivis. – *Nedrīkst apstāties, visu laiku jātur tādi apgriezieni, kas velk motociklu uz priekšu. Tiklīdz tur daudz atlaidīsi gāzi, paliksi uz vietas. Uzsaķi ir grūtāk, jāatrod istā pozīcija. Nebūs tā, ka ieliksi pirmajā ātrumā un uzreiz aizbrauksi*, – skaidroja Ēriks. Prasmes lēnām uzlabojās. Viņi devās atpakaļ uz viesnīcu, izgulējās un nākamajā dienā atgriezās tuksnesī atpūtušies un gatavi mācīties darot.

Braukājot Aivis pazaudēja pie ķiveres zoda daļas piestiprināto DJI kameru. Labi, ka safilmētais materiāls iepriekšējā vakarā bija noglabāts citur. – *Tā kaut kādā brīdī atvienojās un nokrita*, – viņš teic. – *Nevis kaut kādā brīdī, Aivi, bet mēs abi "norāvām uz muti"*, – smejojot laboja Ēriks. Tas notika, braucot augšā pa smilšu vaļņiem, tādiem nelieliem kalniem. Apstāties negribas, brauc, līdz saproti, ka ceļš beidzies, un krīti lejā. Tikai pieredze šādās reizēs var iemācīt, kā darīt nevajag. – *Mērķis jau nebija no tā izvairīties, bet to piedzīvot*, – sprieda Aivis.

Pēc tuksnesī pavadītās dienas tika nolemts, ka turpat teltī arī jānakšņo. Vispirms viņi devās uz tirgu, lai iegādātos berberu tērpus. Bija jākaulējās, bet tas, ka droši vien tika nedaudz pārmaksāts, prieku par procesu nekādi nemazināja. Tirgotājs slavēja savu preci – apģērbā esot zīda diegi. Beigās limbažnieki tika uzaicināti ciemos, bet nācās pieklājīgi atteikties, lai baudītu nakti tuksnesī.

Viņi centās atrast nomaļu vietu, bet tuksneša mala ir diezgan apdzīvota – tur iekārtotas luksusa telšu pilsētiņas, kurās nakšņo tūristi, notiek izjādes ar kamieļiem un nakts izbraucieni ar kvadracikliem. Līdz ar to ceļotāji nosprieda, ka drošāk būs telti celt pie kāda koka. Izrādījās, ka tur atstāj kamieļus. Labi, ka tas, ko pēc sevis atstāj kamieļi, ir tāds diezgan sauss un bez izteikta aromāta, to var pastumt malā.

Viņi apģērbās berberu tērpos, aizgāja pāri kāpām līdz tuvākajai telšu pilsētiņai pēc alus, ieslēdza berberu mūziku un baudīja vakaru. – *Par to domājot, aizveru acis un joprojām redzu – mēs sēžam un skatāmies, kā tuksnesī riet saule*, – sacīja Ēriks.

Gulēšana gan nebija tik patīkama, kā gribētos. Limbažnieki nonāca pie vēl viena secinājuma – katram vajag savu telti. Par laimi – odu tuksnesī nav, bet guļot var dzirdēt, kā zem telts kašņājas skarabeji.

Vieta, kur gribas atgriezties

Tā kā tuksnesī vīri aizkavējās, bija jāizvēlas taisnāks maršruts, lai nenokavētu prāmi atpakaļ uz Eiropu. Ar to nekas netika zaudēts. Viņi redzēja fantastiski skaistus skatus uz klajumiem no 3 km augstuma, kanjonus un šo to no tā, ko noteikti iesaka apmeklēt tradicionālajiem tūristiem. Marokas daba ir ļoti daudzveidīga. Vienubrīd šķiet, ka esi serbu kalnos, tad nonāc kanjonos, kas līdzinās filmās par Ameriku redzētajiem. Ir meži, kur skraida pērtiķi, tāpat skatītas no māliem būvētas arābu pilsētas smilšu tonī.

Šķiet, tradicionāla limbažnieku ceļojumu sastāvdaļa ir iebraukt istā bezceļā – tādā, pa kuru tālāk doties nevar. Maršruts veda arī pa izžuvušo upju guļtnēm, kur varēja redzēt pirms mēneša notikušo plūdu sekas. Par to brīdināja pa ceļam sastaptie vietējie, kuri žestikulējot rādīja, ka tālāk doties nevajag. Limbažnieki tomēr gribēja pārliecināties, ka tā arī ir.

Ceļotāji secinājuši, ka vietējie ļaudis ir visnotaļ patīkami, ar viņiem satiekoties, radās sajūta, ka neviens sliktu nevēl. Ciešos varēja just interesi par braucējiem, kuras sveicināja un vietējie bērni skrēja līdz. Vīri saņēma arī ielūgumu no kāda vietējā onkuļa uz pusdienām un glāzīti, bet atteicās, jo, ēdot ārpus tūristu vietām, ir zināms risks nokert kādu bacili.

Limbažnieki uzskata, ka Maroka noteikti jāredz. Tā ir valsts, kurā var atgriezties. Tie, kuri vēlas redzēt vairāk ceļojuma bilžu un video, jāmeklē sociālajos medijos profils TAKA Adventure (pietiks, ja ierakstīsiet interneta meklētājā). Tāpat kā par piedzīvojumu Serbijā taps arī filma, ko, visticamāk, varēsiet noskatīties arī televīzijas kanālā ReTV. Vispirms gan tur parādīsies Ērika reportāža, kurā viņš iemūžinājis savu pirmo solobraucienu ar motociklu apkārt Latvijai.

Linda TAURINĀ

Projektu finansē
Mediju atbalsta
fonds no Latvijas
valsts budžeta
līdzekļiem.

MAF
Mediju atbalsta fonds

Par publikācijas saturu atbild projekta
«Personības spēks» īstenotāja –
SIA «Izdevniecība Auseklis».
Projekta Nr. 2025.LV/RMA/1.6.1/018